

Oponentský posudek na habilitační práci MVDr. Alžběty Kaiglové, Ph.D. „Kontrola transmisie urogenitální schistosomózy v pobřežních oblastech Kene“

Předložená habilitační práce MVDr. Alžběty Kaiglové, Ph.D má charakter monotematické práce o kontrole schistosomózy v pobřežní oblasti v Keni. Tento formát habilitační práce je v souladu se Smernicí rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2011 ze dne 21.10.2011 (viz <https://www.truni.sk/predpisy-tykajuce-sa-zaverecnym-rigoroznym-habilitacnym-prac>). V uvedeném dokumentu je uvedeno, že habilitační práce „může mít podobu monografie, monotematické práce, která přináší nové vědecké poznatky alebo súboru publikovaných vědeckých prací, doplněného komentářem uchávajícího o habilitáciu za docenta“. Autorka habilitační práce zvolila alternativu monotematické práce, pravděpodobně díky tomu, že předložená habilitační práce není monografií a na téma habilitační práce publikovala podle databáze WoS pouze 2 prvoautorské práce, které nelze nazvat souborem vědeckých prací, který by bylo možno v rámci habilitační práce doplnit komentářem.

První z těchto prací byla publikována v říjnu roku 2017 před vlastní výzkumem humánní schistosomózy v odlehlých vesnických endemických oblastech na pobřeží Keni (Kaiglová, A.; Beno, P.; Changoma, M.J.S. 2017. Detection of schistosomiasis applicable for primary health care facilities in endemic regions of Africa. *Biológia* 72: 1113-1120). Pobyt habilitantky v odlehlých vesnických endemických oblastech na pobřeží Keni v regionu Kwale se uskutečnil v měsících únor a březen 2018 a v jeho průběhu byla získána data, která jsou obsahem habilitační práce. Stejná získaná data byla využita pro přípravu druhé prvoautorské práce (Kaiglová, A.; Changoma, M.J.S.; Špajdelová, J.; Jakubcová, D.; Bírová, K. 2020. Urinary schistosomiasis in patients of rural medical health centers in Kwale county, Kenya. *Helmithologia* 57: 19-27), která byla publikována v březnu roku 2020.

Vlastní habilitační práce má celkem 102 číslovaných stran a vyhovuje rámcově požadavkům ve smyslu formální a struktury habilitační práce, které jsou uvedeny ve částech Článek 3 a Článek 4 Smernice rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2011 ze dne 21.10.2011. Sporným bodem je splnění odstavce d) v rámci části Článek 3, který uvádí, že doporučený rozsah habilitační práce je do 150 stran. Tuto skutečnost uvádím, protože mne zaujala při prvním seznámením s habilitačními prací dr. Kaiglové, v kontextu s doporučeným rozsahem habilitační práce, kapitola Použitá literatura. Tato kapitola překvapí svým rozsahem

celkem 215 citovaných prací, které představují celkem 30 stránek, což je necelých 30 procent číslovaných stran celé habilitační práce. Formát citací neodpovídá formátu v Příloze č. 3 již zmíněné Smerice především různými formami citací a vypisováním křestních jmen autorů citovaných prací.

Habilitační práce dr. Kaiglové pokračuje po titulní straně, poděkování a abstraktech ve slovenštině a v angličtině nečíslovaným obsahem, seznamem obrázků a tabulek, a seznamem zkratk. Poznámku si zaslouží anglický abstrakt, který je téměř identický s abstraktem již zmíněné publikované práce (Kaiglová, A.; Changoma, M.J.S.; Špajdelová, J.; Jakubcová, D.; Bírová, K. 2020. Urinary schistosomosis in patients of rural medical health centers in Kwale county, Kenya. *Helminthologia* 57: 19-27) a jeho slovenská mutace je logicky obsahově také podobná abstraktu publikované práce. Po kapitole Úvod v rozsahu 3 stran, který začíná na straně 11, pokračuje habilitační práce kapitolou Súčasný stav riešenej problematiky, ve které je v rozsahu 31 stran popsána srozumitelnou formou problematika humánní schistozómózy

Následující kapitola Cíl práce definuje celkem 5 dílčích cílů, přičemž poslední pátý dílčí cíl lze podle formulace vnímat jako hlavní cíl. Tento dílčí/hlavní cíl definuje základní hypotézu, zda lze na základě zjištěných údajů dospět k závěru, že samotné používání MDA (mass drug administration) může vést k eliminaci a přerušení přenosu schistozómózy v endemických oblastech. Takto formulovaný cíl však nekoreluje s textem v posledních odstavcích předchozí kapitoly Súčasný stav riešenej problematiky na stranách 43 a 44. Zde jsou citovány 3 nedávno publikované práce, ve kterých je konstatováno, že strategie MDA nedokáže přerušit přenos parazitů a nepodařilo se udržet výskyt onemocnění pod kontrolou. Dále dr. Kaiglová cituje další obdobné práce a také výzvu WHO z roku 2012 k uplatňování nefarmaceutických kontrolních strategií k eliminaci schistozómózy.

Další kapitola nazvaná Metodika práce a metody skúmania predstavuje v rozsahu necelých 7 stran mírně modifikovanou slovenskou jazykovou mutací textu části Materials and Methods již zmíněné publikované práce (Kaiglová, A. ; Changoma, M.J.S.; Špajdelová, J.; Jakubcová, D.; Bírová, K. 2020. Urinary schistosomosis in patients of rural medical health centers in Kwale county, Kenya. *Helminthologia* 57: 19-27). Navíc je do této kapitoly zařazeno celkem 7 fotografií, kterými habilitantka dokumentuje laboratorní práci při pobytu v Keni v roce 2018.

Kapitola nazvaná Výsledky výskumu je opět modifikovanou slovenskou jazykovou mutací části Results již opakovaně zmíněné publikované práce (Kaiglová, A.; Changoma, M.J.S.;

Špajdelová, J.; Jakubcová, D.; Bírová, K. 2020. Urinary schistosomosis in patients of rural medical health centers in Kwale county, Kenya. *Helmithologia* 57: 19-27).

Kapitola Diskúzia v rozsahu 10 stran komentuje publikované výsledky a je třeba poznamenat, že diskuze v habilitační práci je rozsáhlejší a detailnější než v již zmiňované publikaci.

V kapitole Závěr opět najdeme podobné závěry jako v již zmiňované publikaci, které jsou navíc doplněné o další odstavce o multidisciplinárních přístupech k řešení problematiky humánní schistosomózy. V této kapitole postrádám vyjádření ke všem dříve formulovaným dílčím cílům.

Závěrem posudku si opět dovolím citovat Smernicí rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2011 ze dne 21.10.2011, ve které je uvedeno, že „autor habilitačnej práce preukazuje schopnosť spracovať zvolený odborný problém s medziodborovým prístupom a závermi. Na základe vlastného doterajšieho výskumu s využitím vedeckého odborového potenciálu prináša zásadné poznatky alebo teoretické východiská. Jej predloženie je podmienkou na začatie habilitačného konania“. Na základě prostudování habilitační práce dr. Kaiglové nejsem přesvědčen, že předložená habilitační práce, kterou lze také charakterizovat jako rozšířenou již dříve publikovanou práci, je kvalitní součástí zahájeného habilitačního řízení a zda splňuje výše zmíněné podmínky habilitačního řízení na Trnavské univerzitě v Trnavě. Kritéria Fakulty zdravotnictví a sociální práce Trnavské univerzity v Trnavě pro získání vědecko-pedagogického titulu docent jsou komplexnější; posudky dalších oponentů habilitační práce, vlastní průběh habilitačního a inauguračního řízení a názory dalších členů habilitační komise umožní posoudit plnění těchto ukazatelů.

V Brně 10. května 2021

Prof. MVDr. Břetislav Koudela, CSc.